

Beszámoló a Polgári Települési Értéktár Bizottság
2018. II. félévben végzett tevékenységéről

Összeállította:
Ferenczné Fajta Mária
PTÉB elnöke
2019.01.22.

A PTÉB feladata a Polgár közigazgatási területén fellelhető értékek beazonosítása és összegyűjtése. A bizottság 2018. évi munkatervében vállalt feladatok és tevékenységek az értéktár teljessé tételére és az összegyűjtött nemzeti értékeink népszerűsítésére irányulnak. Jelen beszámoló a bizottság 2019. január 28-án megtartott ülésén 1/2019 (I. 28.) PTÉB határozattal került elfogadásra, és az elmúlt év második félévében végzett tevékenységét tartalmazza.

Szakmai munka

Polgár várossá nyilvánításának 25. jubileumi évében, bizottságunk kiemelt feladatának tekintette, hogy minél több értékkel gyarapítsa a település értéktárát. Ennek érdekében személyesen vettük fel a kapcsolatot azokkal a javaslattevőkkel, akik jelezték javaslati szándékukat.

A nyilvántartott értékek nyomon követhetők a Polgár város honlapján és a Polgári Települési Értéktár facebook oldalán. Rendezvényeinkről rendszeresen hírt adtunk a PolgárTárs havilapban, és közzétettük képes összefoglalónkat a közösségi oldalon.

A városi könyvtárral együttműködve elindítottuk a Helytörténeti Kört. Tagjai nem állandó klubtagok, hanem - a bizottsági tagokon túl - egy-egy témakör felkutatására meghívott vendégek, és a tevékenység iránt érdeklődő személyek. A kéthavonta információcserére összehívott kör, Polgár város helytörténeti-helyismereti anyagának felkutatását, összegyűjtését, feltárását, feldolgozását és közvetítését segíti.

Értéktári javaslatok

Jelen beszámolási időszakban az „Első világháborús emlékmű” települési értéktárba való felvételére érkezett javaslat elbírálásra. A Bizottság döntése alapján, - 9/2018. (X.15.) számú határozatával - felvételre került kulturális örökség és épített környezet kategóriában.

Rendezvények

A település értékeihez kötődő aktualitásokat, évfordulókat szem előtt tartva kezdeményezte bizottságunk az év második félévében is az értéktári rendezvényeket, együttműködve Polgár Város Önkormányzatának Polgármesteri Hivatalával, az Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtárral és a Polgár Városért Alapítvány Kuratóriumával.

Életmű kiállítás és jubileumi megemlékezés

Augusztus 18-án városunk értékei közül Barankovics István (1906-1974) újságíró, kereszténydemokrata politikus életútjáról és a polgári Nagyboldogasszony templom felszentelésének 160. jubileumi évfordulójáról emlékeztünk meg.

Az Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtárban nyitottuk meg Barankovics István, a Kereszténydemokrata gondolkodó életútját, eszméit és szellemi hagyatékát felsorakoztató kiállítást. A tárlat végigvezeti nevelődéstörténetét, a társadalmi és politikai cselekvés szándékával történő útkeresését, a politikai felelősségvállalás idejét, majd annak következményét, végül alakjának, eszméinek őrzését. Olajos Istvánné prezentálta a jelenlévőknek az általa gondosan összeállított anyagot. Adatok, helyszínek és fontos

történelmi pillanatok nyomatékosságával tette még érthetőbbé Barankovics életútját és eszmeiségét.

A római katolikus templomot Bartakovics Albert egri érsek szentelte fel 1858. augusztus 15-én, és Nagyboldogasszony templom néven került a nyilvántartásokba. C.Tóth János történész, városunk díszpolgára e jeles napon, - a templomban tartott előadásában - a polgáriak életében betöltött jelentőségéről beszélt. Visszavezette hallgatóit néhány évszázaddal az időben, képet alkotva arról, hogy a település első temploma és a ma álló, felszentelésének 160. évfordulóját megelőző szentély, milyen megpróbáltatásokon ment keresztül a történelem viharos időszakában, mennyi újjáépítést élt meg a polgáriak erős hitének és összefogásának köszönhetően. Az ünnepet a Schola Cantorum Miskolciensis kórus ősi gregorián énekei tették még magasztosabbá.

Bringás Értéktár túra

Az Európai Mobilitási hét nyitónapján, szeptember 16-án, a környezettudatos szemlélet propagálását összekötöttük az épített környezeti- és kulturális örökségeink felkeresésével. A túra során betértünk a Református templomba, virágot vittünk az útmenti keresztekhez, végigsétáltunk a Kálvária dombon, megnéztük a Polonkai Házat, a Nagyboldogasszony templomban felmentünk az óratoronyba és közelről hallgattuk az orgonajátékot.

Polgári Értékek Napja

Az őszi városi rendezvények sorát, szeptember 22-én a Polgári Értékek Napja nyitotta. A város főterén helyi intézmények, szervezetek, közösségek részvételével, régi nagyanyáink receptje szerint elkészített süteményeket lehetett kóstolni, a helyi vállalkozók pedig saját termékeiket kínálták. Az óvó nénik népi játékok készítésével várták a gyerekeket, a szabadtéri kiállítások az elfogadott értékekről és a Polgár Anno válogatott fotóiból készültek. Apró mozaikok, melyek egységet alkotva képviselték értékeinket.

Délután az Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtár színháztermében, színpadi produkciókkal folytatódott az értéktár bemutatkozása. Megidéztek gyermekkorunk játékeit Barkó Imréné, Száz népi mondóka és gyermekjáték Polgárról című gyűjtéséből, a Napsugár Óvoda és Bölcsőde nagycsoportosainak közreműködésével; nótacsokrot hallhattunk a polgári és környékbeli népdal-népzene több évtizede továbbörökítő Árvácska Népdalkör és a Tiszavirág Citera zenekar előadásában; az újtikosi Borockás Néptáncegyüttes polgári táncokkal lépett színpadra, és a polgári csapásolás eltáncolásához az egykori Polgári Népi Együttes három férfitagja is csatlakozott.

A Polgári Értékek Napja, az előkészületektől a megvalósításig a tudatos közösségfejlesztésről és értékteremtésről szólt. A település értéktárának bemutatkozása mellett, a város egyéb értékeire is ráirányította a figyelmet.

Megemlékezés a világháborúban hősi halált halt polgári katonák tiszteletére

Az I. Világháború (1914-1918) befejezésének 100. évfordulója alkalmából, valamint a Halottak Napja közeledtével, a két világháborúban hősi halált halt polgári katonákról és árván maradt szeretteikről emlékeztünk meg október 28-án. Maga László esperes, címzetes kanonok szentmisét celebrált az elhunyt háborús hősök lelki üdvéért, majd a polgári hittancsoport

gyermekai felolvasták a katonák neveit. A szertartást követően, a tiszteletadó ünnep az emlékműnél folytatódott. Elsőként Gyóni Géza: Magyar asszony írja című versével, Suhajda Sándorné idézte meg azt a lelkiállapotot, amely áthatotta a családok mindennapjait 1914 és 1918 között. A megemlékezés szónoka, Fialat László, - városunk szülötte - a műemlék születésével és a jubileumi évfordulóval kapcsolatos ünnepi gondolatait osztotta meg a jelenlévőkkel. Az Ő helytörténeti munkája és javaslatlétéle alapján vált a település értéktárának részévé az "Első világháborús emlékmű". A koszorúzási ceremóniával és a kegyelet virágainak elhelyezésével zárult a gyászünnepség.

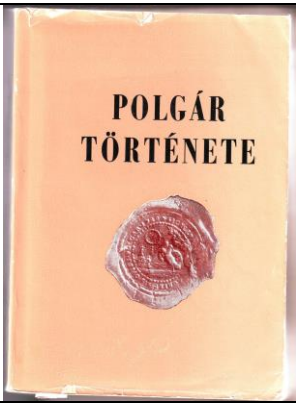

Összegzés

A Polgári Települési Értéktár az elmúlt évben 6 értékkel bővült, jelenleg 14 nemzeti értéket tart nyilván. (1.sz. melléklet.) Aktuális tartalmak közzétételével, on-line és egyéb hirdetési felületeken népszerűsítettük az értéktárat és segítettük az értékmegőrző szemléletmód kialakítását. A rendezvények alkalmával lehetőség nyílt élményszerűvé, emberközelivé tenni értékeinket.

Folytatva az értékek felkutatását és a város helytörténeti anyagának gyarapítását, egyre több magánszemély segíti munkánkat, akik szívesen bekapcsolódnak a Helytörténeti Kör tevékenységébe is. Továbbra is számítunk a városlakók és a civil szervezetek közreműködésére a Polgári Települési Értéktár teljessé tételében.

Polgári Települési Értéktár

	Nemzeti érték	Kategória	Határozat száma	
I.	Árvácska Népdalkör és a Tiszavirág Citerazenekar		Kulturális örökség	6/2016. (IX.28.)
II.	Barankovics István (1906-1974) újságíró és keresztény-demokrata politikus főtéri mellszobra		Kulturális örökség	7/2016. (IX.28.)
III.	Polgári Hurka-pite		Agrár- és élelmiszer-gazdaság	8/2016. (IX.28.)
IV.	Polgári csapásolás		Kulturális örökség	1/2017. (I.31.)

	Nemzeti érték		Kategória	Határozat száma
V.	Polgári Római Katolikus templom		Kulturális örökség Épített környezet	3/2017. (I.31.)
VI.	Kálvária Domb		Kulturális örökség Épített környezet Természeti környezet	4/2017. (I.31.)
VII.	„Polgár története” Monográfia		Kulturális örökség	8/2017. (V.3.)
VIII.	Dr. Dely Mátvás Polgáron elhelyezett bronz emléktáblája, állatorvosi munkássága		Agrár- és élelmiszer-gazdaság	9/2017. (V.16.)

	Nemzeti érték		Kategória	Határozat száma
IX.	Barkó Imréné, született Móricz Julianna hagyomány- közvetítő és értéktörző munkássága		Kulturális örökség	3/2018 (VII.18.)
X.	A Polgár Önkéntes Tűzoltó Egyesület muzeális értékű tűzoltó járművei 1. Lóvontatású kocsifecskendő 2. Csepel D-350 tűzoltó gépjárműkocsi- fecskendő	 	Ipari és műszaki megoldások	4/2018 (VII.18.)
XI.	Polgári Református Templom		Kulturális örökség Épített környezet	5/2018 (VII.18.)

	Nemzeti érték		Kategória	Határozat száma
XII.	Polgári Lovas Hagyományőrző Egyesület		Kulturális örökség	6/2018 (VII.18.)
XIII.	Útmenti keresztek Polgáron		Kulturális örökség Épített környezet	7/2018 (VII.18.)
XIV.	Első világháborús emlékmű (Polgár)		Kulturális örökség Épített környezet	9/2018. (X.15.)